

אמצעי נמי פטור מליתן עירוב, דהא הוה ליה בית שמניחין בו עירוב, ואין צריך ליתן את הפת לעירוב. (98)

בדיק להו רחבה לרבנן [מנסה היה אותם אם חכמו להשיב]:

א. "הנותן את עירובו בבית שער אכסדרה ומרפסת אינו עירוב, והדר שם אינו אוסר עליו" [מתניתין לקמן דף פה ב].

ב. שני בתים זה לפנים מזה ופתוחין זה לזה, ופתוח הבית החיצון לחצר אחרת. ובאין בני החצר הראשונה לערב עמם את הבית הפנימי ולא את הבית החיצון וליתן שם את העירוב, שורת הדין שאין עירוב זה מועיל.

שהרי אי אפשר לטלטל העירוב ממקומו בבית החיצון לאותה חצר שנתנה בו את עירובו, כיון שהבית החיצון לא נכלל בעירוב ואי אפשר להוציא ממנו לחצר, ונמצא שאין העירוב יכול לבוא לאותה חצר שנתנה את העירוב, ואינו עירוב. [נתבאר על פי משמעות רש"י וריטב"א ודלא כהבנת החזון איש סימן צ"ו ס"ק ל"ה].

אמנם, מתוך שנתנו בני החצר את עירובן בפנימי נעשה הבית החיצון "בית שער" [ועל דרך האמור במימרא קודמת], וכיון שהדר בבית שער אינו אוסר, אפשר להביא את העירוב מן הבית הפנימי, לאותה חצר שנתנה בו את עירובו.

והשתא בדיק להו רחבה:

שתי חצירות סמוכות זו לזו, זו בצפון וזו

בדרום, [זו פתוחה בפתח משלה לרשות הרבים וזו פתוחה בפתח משלה לרשות הרבים], ויש דיריין בכל אחת מן החצירות. ועוד **שני בתים ביניהם** זה בצפון ופתוח לחצר הצפונית, וזה בדרום ופתוח לחצר הדרומית, ופתוחין הבתים זה לזה.

ובאין שתי החצרות לערב כל אחת לעצמה, אלא שזה [החצר הצפונית] **בא דרך** זה [הבית הצפוני הסמוך לחצר] ואינו מערבו עם החצר, ונתן **עירובו בזה** [בבית הדרומי].

וזה [החצר הדרומית] **בא דרך** זה [הבית הדרומי הסמוך לה] ואינו מערבו עם החצר, ונתן **עירובו בזה** [בבית הצפוני]. [ראה ציור 2 בעמ' הקודם]

ונמצא, שתקנתה של חצר צפונית קלקלתה של חצר דרומית, ותקנתה של חצר דרומית קלקלתה של חצר צפונית.

שהרי החצר הצפונית צריכה להחשיב הבית הדרומי שבו נתנה את עירובה כבית גמור ולא כבית שער, שהרי הנותן עירובו בבית שער אינו עירוב. וצריכה להחשיב הבית הצפוני הסמוך לה, כבית שער ולא כבית, כדי שתוכל לטלטל דרך אותו בית את עירובה מן הבית הדרומי שנתנה בו עירובה, לחצירה.

ואילו החצר הדרומית צריכה להחשיב בהיפוך, שהבית הצפוני בית גמור, והבית הדרומי הסמוך לה בית שער, ומאותו טעם.

ובהא מספקינן: **מי משויינן להו** — לכל אחד ואחד מהבתים — **לגבי דהאי** [החצר הדרומית] נחשיב הבית הצפוני שבו נתנה

שער, "מפני שנתנו עירובן בבית אמצעי וגילו

98. וכתב הר"ן: להכי חשבינן להו השתא בית